

การบังคับคดีกับสิทธิในเครื่องหมายการค้า

นายहरิน ทองมี

ศูนย์วิทยทรัพยากร
วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญานิติศาสตรมหาบัณฑิต
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ภาควิชานิติศาสตร์
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2536

ISBN 974-582-449-6

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

019539

117136179

EXECUTION OF TRADEMARK RIGHTS

MR. HARIN THONGMEE

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Laws

Department of Law

Graduate School

Chulalongkorn University

1992

ISBN 974-582-449-6

หัวข้อวิทยานิพนธ์
โดย
ภาควิชา
อาจารย์ที่ปรึกษา

การบังคับคดีกับสิทธิในเครื่องหมายการค้า
นายहरิน ทองมี
นิติศาสตร์
รองศาสตราจารย์ธัชชัย ศุภผลศิริ

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทนิติศาสตรบัณฑิต

(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรากิจ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

(รองศาสตราจารย์ไพฑูรย์ คงสมบูรณ์)

ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ธัชชัย ศุภผลศิริ)

อาจารย์ที่ปรึกษา

(อาจารย์สมชาย พงษ์ธา)

กรรมการ

(อาจารย์ยรรยง พวงราช)

กรรมการ

(อาจารย์สุชาติ ธรรมมาพิทักษ์กุล)

กรรมการ

(อาจารย์บุญมา เตชะฉนิช)

กรรมการ

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

हरिन थोगमी : การบังคับคดีกับสิทธิในเครื่องหมายการค้า (Execution of Trademark Rights) อ.ที่ปรึกษา : รองศาสตราจารย์ชัย ศกผลศิริ, 193 หน้า. ISBN 974-582-449-6

ปัญหาที่เกี่ยวกับการบังคับคดีกับสิทธิในเครื่องหมายการค้าที่ทำการศึกษาในวิทยานิพนธ์นี้มีอยู่ 3 ประการใหญ่ ๆ คือ ประการแรกสิทธิในเครื่องหมายการค้าเป็นทรัพย์สินหรือไม่ ประการที่สองสิทธิในเครื่องหมายการค้าสามารถใช้เป็นหลักประกันหนี้ได้หรือไม่ ประการที่สามการบังคับคดีกับสิทธิในเครื่องหมายการค้าทำได้หรือไม่ อย่างไร

จากการวิจัยพบว่าสิทธิในเครื่องหมายการค้าเป็นทรัพย์สินตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ เพราะ เป็นวัตถุที่ไม่มีรูปร่างที่อาจมีราคาได้และถือเอาได้รวมทั้ง เป็นสิทธิซึ่งมีกฎหมายรับรอง สิทธิในเครื่องหมายการค้าเป็นทรัพย์สินแต่ก็ไม่สามารถนำมาเป็นหลักประกันอย่างจำนอง จำนำ ได้ เนื่องจากขัดกับหลักเกณฑ์ของกฎหมายที่เกี่ยวกับการจำนองหรือจำนำ แต่อาจจะใช้วิธีอื่น ๆ ได้โดยอาศัยหลักนิติกรรมสัญญาเพื่อให้มีผลเป็นหลักประกันหนี้ได้ เช่น การโอนสิทธิในเครื่องหมายการค้าโดยมีเงื่อนไขบังคับก่อน เป็นต้น ส่วนการบังคับคดีกับสิทธิในเครื่องหมายการค้านี้มีความเป็นไปได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง เพราะบทบัญญัติของกฎหมายเปิดช่องแม้จะมีความไม่ชัดเจนในทางลายลักษณ์อักษรอยู่บ้าง นอกจากนั้นวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ได้วิเคราะห์ปัญหากฎหมายบางประการที่เกี่ยวกับการบังคับคดีกับสิทธิในเครื่องหมายการค้าไว้ด้วย

จากความไม่ชัดเจนของกฎหมายผู้เขียนจึงเห็นว่า ควรจะปรับปรุงประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ลักษณะทรัพย์สินว่าให้ทรัพย์สินมีความหมายรวมถึงสิทธิซึ่งมีกฎหมายรับรอง เพื่อให้หมายความรวมถึงสิทธิในเครื่องหมายการค้า และควรต้องมีการปรับปรุงบทบัญญัติเกี่ยวกับการบังคับคดีโดยบัญญัติประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งให้ชัดเจนว่า สิทธิในเครื่องหมายการค้าเป็นทรัพย์สินอันอยู่ภายใต้การบังคับคดี โดยนัยเดียวกันอาจบัญญัติถึงสิทธิที่บางอันมีกฎหมายรับรองด้วย ส่วนวิธีการในการบังคับคดีกับสิทธิในเครื่องหมายการค้าก็ควรจะมีการปรับปรุงโดยให้มีการบัญญัติเพิ่มเติมเกี่ยวกับขั้นตอนการแจ้งการยึดสิทธิในเครื่องหมายการค้า เพราะ เป็นเรื่องที่คาบเกี่ยวไปถึงการคุ้มครองสิทธิในเครื่องหมายการค้าตามพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ. 2534

ภาควิชา นิติศาสตร์
สาขาวิชา นิติศาสตร์
ปีการศึกษา 2535

ลายมือชื่อนิสิต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

: MAJOR Execution and Trademark Rights
KEY WORD:

EXECUTION / TRADEMARK RIGHTS

HARIN THONGMEE : EXECUTION OF TRADEMARK RIGHTS : THESIS ADVISOR :
ASSOCIATE PROFESSOR DHAJJAI SUBHAPHOLSIRI, 193 PP. ISBN 974-582-449-6

Basically, there are three major areas of considerable problem in the study of the execution of trademark rights which are as follows : whether to consider trademark rights as properties, whether to use trademark rights as securities for the performance of an obligation, to what extent the execution of trademark can be used and how to use.

According to this research, it was found that trademark rights are properties regarding the Civil and Commercial Code which include things as well as incorporeal objects, susceptible of having a value, of being appropriated and these rights have to be certified by law. Nevertheless trademark rights could not be used as securities in term of mortgage and pledge because its characteristics are contrary to mortgage and pledge doctrine. Still, the possibility of using trademark rights as securities for the performance of an obligation is to transfer the trademark rights subject to a condition precedent takes effect. The procedure of execution of trademark rights could be upon the Civil Procedure Code since the vagueness of provision of this code provide the possibility in applying this execution. Besides, this research also includes the analysis of the problems in execution of trademark rights.

I recommend that the provision of the law of things in term of property definition should include all the rights that are certified by law, thus, trademark rights will be included. The provision of execution should be developed by obvious provising the Civil Procedure Code that trademark rights are the properties under the doctrine of execution. Also, this provision may be applied to other rights that are certified by law. The proceeding of execution in trademark rights should be developed in term of additional provision for the notice of the seizure on trademark rights which involve the protection of trademark rights regarding Trademark Acts in 1991.

ภาควิชา.....นิติศาสตร์

สาขาวิชา.....นิติศาสตร์

ปีการศึกษา.....2535

ลายมือชื่อนิติ.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความช่วยเหลืออย่างดียิ่งของรองศาสตราจารย์
ธัชชัย ศุภผลศิริ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งท่านได้ให้คำแนะนำและข้อคิดเห็นต่าง ๆ ของการ
วิจัยมาด้วยดีตลอด และต้องขอขอบพระคุณ อาจารย์สมชาย พงษ์ธา อาจารย์ยรรยง พวงราช
รองศาสตราจารย์ไพฑูรย์ คงสมบูรณ์ อาจารย์สุชาติ ธรรมาทัทธักข์กุล และอาจารย์บุญมา เตชะวนิช
ที่ให้คำแนะนำและช่วยมาเป็นกรรมการในการสอบวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ และเนื่องจากทุนการวิจัยครั้งนี้
บางส่วนได้รับมาจากทุนอุดหนุนการวิจัยของธนาคาร กสิกรไทย จึงขอขอบพระคุณธนาคาร กสิกรไทย
มา ณ ที่นี้ด้วย

ผู้วิจัยใคร่ขอกราบขอบพระคุณ บิดา-มารดา ที่สนับสนุนและให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยเสมอมา
จนสำเร็จการศึกษา และรวมถึงท่านสมบัด เตียวอิศเรศ คุณผาด ธเนศวรชัชกุล คุณอดุล ทินะพงษ์
คุณคมสัน ภูมิภักเมธากุล และคุณชวลีพร วงศ์กิตติรักษ์ ที่คอยให้คำปรึกษาแก่ผู้วิจัยด้วยดีตลอดมา

ท้ายนี้ผู้วิจัยต้องขอขอบคุณ คุณรังสิยา ไรตรส ที่ช่วยเหลือผู้วิจัยในด้านการพิมพ์ตลอดมา

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ	ช
บทที่	
1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 สมมติฐาน	8
1.3 วัตถุประสงค์	8
1.4 ขอบเขตของการวิจัย	8
1.5 วิธีดำเนินการวิจัย	9
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	9
2 ลักษณะพิเศษของสิทธิในเครื่องหมายการค้า	10
2.1 ความหมายของเครื่องหมายการค้า	10
2.1.1 ความหมายของเครื่องหมาย	11
2.1.2 ความหมายของเครื่องหมายการค้า	22
2.1.3 บทบาทและหน้าที่ของเครื่องหมายการค้า	28
2.2 ลักษณะพิเศษของสิทธิในเครื่องหมายการค้า	34
2.2.1 สิทธิในเครื่องหมายการค้า	34
2.2.1.1 สิทธิในเครื่องหมายการค้าที่จดทะเบียน	39
2.2.1.2 สิทธิในเครื่องหมายการค้าที่ไม่ได้จดทะเบียน	42

2.2.2	การโอนสิทธิในเครื่องหมายการค้า	46
2.2.3	การอนุญาตให้ใช้สิทธิในเครื่องหมายการค้า	50
2.2.4	สิทธิในเครื่องหมายการค้ากับทรัพย์สิน	51
2.2.4.1	ความหมายของทรัพย์สิน	53
2.2.4.2	ลักษณะของสิทธิในเครื่องหมายการค้ากับทรัพย์สิน	58
3	สิทธิในเครื่องหมายการค้าในฐานะ เป็นหลักประกันหนี้	61
3.1	สิทธิในเครื่องหมายการค้าในฐานะ เป็นหลักประกันหนี้ทั่วไป ..	62
3.1.1	หลักประกันหนี้ทั่วไป	62
3.1.2	สิทธิในเครื่องหมายการค้าในฐานะ เป็นหลักประกันหนี้ทั่วไป	68
3.2	สิทธิในเครื่องหมายการค้าในฐานะ เป็นหลักประกันเฉพาะอย่าง	70
3.2.1	สิทธิในเครื่องหมายการค้ากับการจำนำ	70
3.2.1.1	ความสำคัญและประโยชน์ของกฎหมายลักษณะจำนำ	81
3.2.1.2	ความจำเป็นในการนำทรัพย์สินในรูปของ "สิทธิ" มาจำนำ	81
ก.	การจำนำสิทธิ	81
ข.	สิทธิในเครื่องหมายการค้ากับการจำนำสิทธิ	87
3.2.2	สิทธิในเครื่องหมายการค้ากับการจำนอง	93
3.2.2.1	ลักษณะของสัญญาจำนอง	93
3.2.2.2	สิทธิในเครื่องหมายการค้ากับการจำนอง	102
3.3	การนำสิทธิในเครื่องหมายการค้าไปใช้เป็นหลักประกัน	104
4	การบังคับคดีกับสิทธิในเครื่องหมายการค้า	109
4.1	มูลเหตุแห่งการบังคับคดี	109

4.2	ขั้นตอนและวิธีการในการบังคับคดี	112
4.2.1	ขั้นตอนในการบังคับคดี	112
4.2.1.1	การออกคำบังคับ	112
4.2.1.2	การออกหมายบังคับคดี	114
4.2.2	วิธีการบังคับคดี	118
1.	การยึดทรัพย์สิน	120
2.	การอายัดทรัพย์สิน	125
4.3	ทรัพย์สินและสิทธิ เรียกร้องที่ไม่อยู่ในความรับผิดชอบแห่งการบังคับคดี	130
4.3.1	ทรัพย์สินที่ไม่อยู่ในความรับผิดชอบแห่งการบังคับคดี	130
4.3.2	สิทธิ เรียกร้องที่ไม่อยู่ในความรับผิดชอบแห่งการบังคับคดี	134
4.4	การบังคับคดีกับสิทธิในเครื่องหมายการค้า	137
4.4.1	วิธีการบังคับคดีกับสิทธิในเครื่องหมายการค้าที่จดทะเบียน	140
4.4.2	วิธีการบังคับคดีกับสิทธิในเครื่องหมายการค้าที่ไม่จดทะเบียน	142
4.5	ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการบังคับคดีกับสิทธิในเครื่องหมายการค้าที่ จะเกิดขึ้น	145
4.5.1	ปัญหาเรื่องสิทธิของผู้ซื้อสิทธิในเครื่องหมายการค้าที่จดทะเบียน จากการขายทอดตลาด	145
4.5.2	ปัญหาเรื่องความเป็นเจ้าของสิทธิในเครื่องหมายการค้าที่นำ มาขายทอดตลาด	150
4.5.3	ปัญหาเรื่องการประเมินราคาสิทธิในเครื่องหมายการค้าอัน การขายทอดตลาด	152
4.5.4	ปัญหาเรื่องกรณีที่มีสัญญาอนุญาตให้ใช้ เครื่องหมายการค้าอยู่ในขณะ ที่มีการขายทอดตลาดสิทธิในเครื่องหมายการค้าที่จดทะเบียน	156

4.5.5	การบังคับคดีกับสิทธิในเครื่องหมายการค้าที่จะยึดสิทธิไปพร้อม ทั้งกิจการค้าด้วยหรือไม่	160
4.5.6	ปัญหาเรื่องสิทธิของบุคคลภายนอกอื่นเกี่ยวกับการบังคับคดีกับ สิทธิในเครื่องหมายการค้า	162
4.5.7	ปัญหาเกี่ยวกับการที่เจ้าของสิทธิในเครื่องหมายการค้าก่อให้เกิด โศกหรือเปลี่ยนแปลงซึ่งสิทธิในเครื่องหมายการค้าที่ถูกยึด	164
5	บทสรุปและเสนอแนะ	168
	บรรณานุกรม	175
	ภาคผนวก	182
	ประวัติผู้เขียน	193

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย